

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

NORMATIVA DE HOMOLOGACIÓN DE SENDEIROS EN GALICIA 2023

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

Índice

Exposición de Motivos	2
NORMATIVA DE HOMOLOGACIÓN GALEGA	
Capítulo 1	
DA HOMOLOGACIÓN DE SENDEIROS E DOS ESTUDOS DE DEFINICIÓN DOS SENDEIROS (EDS)	
Art. 1.- Definición de Homologación	4
Art. 2.- Definición de Entidade Promotora	5
Art. 3.- O Proxecto de Sendeiro o Estudo de Definición de Sendeiro (EDS). Contido mínimo	5
Art. 4.- O Proxecto do Sendeiro (EDS). Elaboración, supervisión e sinatura.....	12
Art. 5.- O Proxecto do Sendeiro (EDS). Normas e criterios que se terán en conta no estudo.....	12
Art. 6.- Procedemento de Homologación de Sendeiros ou Rehomologación de Sendeiros.....	16
Capítulo 2	
DA INSPECCIÓN TÉCNICA DE SENDEIROS (ITS).....	20
Capítulo 3	
DOS/AS TÉCNICOS/AS DE SENDEIROS (TSF) DE GALICIA.....	24
Capítulo 4	
DOS SENDEIROS SINALIZADOS CON MARCAS REXISTRADAS E INCUMPRINDO A NORMATIVA FEDERATIVA.....	28
Capítulo 5	
DAS DESHOMOLOGACIÓNS	29
Capítulo 6	
DAS TAXAS	29
DISPOSICIONES ADICIONALES	
Disposición Transitoria Primeira: para as rutas homologadas no momento da aprobación da normativa.....	30
Disposición Transitoria Segunda: para as rutas en proceso de homologación no momento da aprobación da normativa.....	31
Disposición Transitoria Terceira: para as rutas homologadas no momento da aprobación da normativa.....	31
Disposición Transitoria Cuarta: para as rutas homologadas ou en proceso de homologación no momento da aprobación da normativa	31
Entrada en vigor.....	31
ANEXO I. MIDE	32
ANEXO II. Táboa de xeorreferenciación dos puntos de referencia	43
ANEXO III. Actuacións en tracks e waypoints.....	44
ANEXO IV. Táboa de comunicación de tramos de asfalto ou pistas agrícolas ou forestais....	45

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

Exposición de Motivos

Desde que con data 15 de xaneiro de 2004 foi aprobado o “Manual de Sendeiros” pola Xunta da FEDME, a Federación Galega de Montañismo (en diante, FGM) encamiñou os seus esforzos para desenvolver unha normativa básica co fin de marcar as pautas para a realización de sendeiros e o seu mantemento no seu territorio de competencia. Desta maneira, e tamén no ano 2004, publicouse o “Manual de Sendeiros da Federación Galega de Montañismo”, complementario ao manual da FEDME e enfocado á realidade galega.

Por tanto, este “Manual de Sendeiros da Federación Galega de Montañismo”, salienta o procedemento de marcaxe técnica a pé de campo, deixando para unha posterior regulación a Normativa de Homologación, polo que quedaba un baleiro normativo que, aínda que nun principio pensouse que sería suplido polo bo facer e entender das Entidades Promotoras das rutas, finalmente mostrou unha carencia reflectida na baixa calidade dos proxectos presentados, causante de múltiples problemas e da falta de Homologación de moitos sendeiros.

A Federación, que neste sentido ten como fin o de garantir que o sendeirismo mostre cara á sociedade unha imaxe homoxénea, calidade, seguridade e respecto ao medio ambiente, analizando o sistema desenvolvido ata o presente, e considerando que a figura dos/as Técnicos/as de Sendeiros FEDME (en adiante TSF), está suficientemente afianzada e regulada, procede a cambiar o sistema de creación e homologación de rutas, dando unha maior responsabilidade a estes/as TSF que ata o de agora non tiñan. Esta experiencia atopou resultados moi positivos e está a ser moi ben valorada por outras federacións de montañismo ibéricas.

Por tanto, tendo en conta as novas normativas da FEDME, a modificación do Manual de Sendeiros da Federación Galega de Montañismo e a experiencia desenvolvida polas sucesivas Normativas de Homologación de Sendeiros en Galicia, procédese a actualizar o presente texto para facilitar a aplicación da mesma.

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

Doutra banda, a FGM non desexa que en Galicia poidan existir Entidades Promotoras que pretendan obter unha contraprestación económica dos/as sendeiristas polo feito de transitar por un sendeiro homologado ou impedir o seu libre acceso, xa que se parte da consideración de que esta actividade debe ser aberta e realizada sobre vías de libre acceso ao público.

Por todo o anterior, e ao amparo do disposto no artigo 12.3 do “Manual de Sendeiros” da FEDME, a Federación Galega de Montañismo elabora a seguinte

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

NORMATIVA DE HOMOLOGACIÓN GALEGA

Capítulo 1

DA HOMOLOGACIÓN DE SENDEIROS E DOS ESTUDOS DE DEFINIÇÃO DE SENDEIROS (EDS)

Art. 1.- Definición de Homologación

1.1. Un sendeiro homologado é unha instalación deportiva identificada polas marcas rexistradas de GR[®], PR[®] ou SL[®], que se desenvolve preferentemente no medio natural e sobre viais tradicionais públicos ou privados e que se atopa homologado pola federación autonómica e/o territorial correspondente. A Homologación é un proceso federativo interno polo cal se permite o uso das marcas rexistradas da FEDME e xestionadas pola FGM, ás Entidades Promotoras de sendeiros e redes de sendeiros. Os principais obxectivos da mesma son:

- a) Garantir a seguridade dos/as futuros/as usuarios/as.
- b) Comprobar o cumprimento do contemplado no “Manual de Sendeiros da Federación Galega de Montañismo”.
- c) Dar coherencia e homoxeneidade á rede galega de sendeiros homologados.

1.2. A presente normativa rexe no territorio galego para a creación dun sendeiro homologado, modificación do trazado dun xa existente e para a solicitude da rehomologación das rutas que fosen deshomologadas.

1.3. En Galicia será obrigatorio que todas as rutas homologados sexan de LIBRE ACCESO, transcorrendo principalmente por terreos públicos ou privados que desen o seu consentimento por escrito. Non serán homologables e perderán inmediatamente a súa homologación se a tivesen as seguintes rutas:

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

- Rutas que pretendan obter calquera contraprestación económica polo tránsito das persoas, en concepto de entrada, canon, taxa, imposto, ou outra denominación que a Entidade Promotora (Administración Pública, empresa etc.)/ etc.) puidese establecer.
- Rutas nas que haxa que solicitar autorizacións ás súas Entidades Promotoras (en caso de non discorrer por terreo de titularidade pública) para poder realizar o seu percorrido.

Art. 2.- Definición de Entidade Promotora

2.1. A Entidade Promotora en Galicia será unha persoa xurídica: mancomunidades de concellos ou comarcas, concellos, comunidades de montes, asociacións, clubs, empresas, etc.

2.2. Terán preferencia como Entidades Promotoras os clubs pertencentes á FGM. Para beneficiarse da redución en taxas e custos deberán acreditar unha antigüidade ininterrompida como entidade federada non inferior a 3 anos.

Art. 3.- O Proxecto de Sendeiro ou Estudo de Definición do Sendeiro (EDS). Contido mínimo.

O Proxecto de Sendeiro deberá cumprir o contido mínimo recolleito no Manual da FEDME, e recibirá a denominación de “Estudo de Definición do Sendeiro” ou EDS para a súa presentación á FGM. O seu contido será:

3.1. Entidade Promotora

Especificarase a Entidade Promotora, sinalando o nome ou razón social, CIF ou NIF, representante legal, domicilio completo, teléfono e correo electrónico, así como unha persoa física de contacto.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

3.2. Entidade Realizadora

No caso de que a entidade que vai realizar os traballos de adecuación, limpeza e sinalización sexa distinta da Entidade Promotora, deberanse indicar os mesmos datos descritos en apartado 3.1.

3.3. Xustificación

Explicaranse os motivos que deron lugar á elaboración do Proxecto, comentando a orixe da idea, razóns que xustifican o seu interese (xeográfico, histórico, artístico, natural etc.) e os obxectivos que se pretenden conseguir: desenvolvemento económico, cultural, turístico e a súa conexión dentro dun proxecto máis amplo da zona.

3.4. Nome do sendeiro

Poderá ser un nome xenérico, un nome característico da zona ou lugares por onde discorre ou mesmo un nome propio. Non poderán repetirse nomes idénticos de rutas xa homologados anteriormente, aínda que no momento da solicitude as antigas estean deshomologadas. No caso de que cheguen dous proxectos co mesmo nome, terá prioridade o que se recibiu antes na FGM. Unha ruta rehomologada poderá recuperar o nome e o número de matrícula que tiña antes da súa deshomologación.

3.5. Descrición do trazado

Realizarase unha descrición pormenorizada do percorrido no que se inclúa:

- a) Descrición do trazado do sendeiro, con indicación de punto de saída e chegada, así como accesos a ambos.
- b) Distancia. Indicarase a distancia total do sendeiro e a das súas variantes (se existisen). No caso de existir algunha derivación incluírase a súa distancia (ida e volta) na distancia total do sendeiro.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

- c) Desniveis: Indicarase o desnivel neto (diferenza en metros entre o punto máis alto e o punto máis baixo de todo o percorrido), o desnivel positivo acumulado (suma dos metros de todos os ascensos) e o desnivel negativo acumulado (suma dos metros de todos os descensos). Por motivos de seguridade, especificaranse os desniveis de máis dificultade, onde se sinalará a lonxitude destes e posibles axudas ou actuacións para superalos.
- d) Puntos de interese: Xeorreferenciaranse (seguindo o Anexo II) os paneis informativos, postes baixos, postes altos con frechas direccionais ou con sinais de localización, escaleiras, chanzos, varandas, pontes, pasarelas, é dicir, todas as actuacións que se realizaron ao longo da ruta. Tamén os puntos de interese históricos, artísticos, naturais, paisaxísticos, etnográficos etc., é dicir, ríos, aldeas, vilas, monumentos etc., por onde transcorre o sendeiro, así como os cambios fortes de desnivel, os cruces con outras vías e con outros sendeiros. Se ao final da execución do sendeiro incluíronse, eliminado ou modificado puntos de interese, estes deberán ser enviados á FGM para o seu coñecemento, realizando as modificacións pertinentes no Anexo II.
- e) A dificultade (existencia de pasos delicados, trazado especialmente complicado para orientarse etc.). Empregarase o sistema estandarizado MIDE recollido no Anexo I (ou o SIDIF no momento que estea dispoñible).
- f) A tipoloxía de vías que atoparemos nos traballos previos á elaboración do EDS son as seguintes:
- I. Sendeiro/Senda (S)- Camiño aberto principalmente polo tránsito de peóns e do gando menor. Tamén se admiten os antigos camiños utilizados por carruaxes de tracción animal, onde aínda existe o firme tradicional.
 - II. Camiño veciñal (CV)- Camiño de asfalto construído e conservado polo municipio, cuxas necesidades serve e adoita ser máis estreito que as estradas.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

III. Camiño urbano (CU)- É un camiño veciñal con superficie artificial (asfalto, cemento etc.) cuxo trazado dentro do sendeiro discorre por aldeas, barrios e lugares con núcleos de poboación con vivendas agrupadas e non dispersas.

IV. Pista agrícola ou forestal (PA/F)- É un camiño que se utiliza para acceder a áreas boscosas con fins de explotación, conservación ou recreación. Estas pistas están deseñadas para soportar o tráfico de vehículos e maquinaria pesada, e adoitan ter unha superficie compactada e resistente. Son de características variables e de estado irregular, pero polo xeral, afirmadas e transitables para os vehículos adecuados, por tanto, con máis de 3 metros de anchura ou con máis de 2 metros que contén cun firme artificial e/o cuneta.

V. Estrada (E)- Camiño público, ancho e espazoso, pavimentado e disposto para o tránsito de vehículos. O tramo de estrada que atravesese un núcleo urbano e estea regulado a 50 Km/h, considerarase camiño urbano.

Tramos de asfalto: terán a consideración de “asfalto”, os viais de aglomerado e outros derivados asfálticos, camiños cementados, macádám, paseos solados ou lousados, beirarrúas peonís etc.

Indicarase a porcentaxe global de asfalto dentro do percorrido e as distancias parciais dos tramos, expresadas en quilómetros con dous decimais redondeados á decena, así como a clasificación da vía (rede nacional, provincial, municipal).

No caso de que haxa pistas de uso agrícola ou forestal de terra, facilitarase así mesmo a porcentaxe global dentro do percorrido e as distancias parciais dos tramos expresados en quilómetros con dous decimais redondeados á decena.

Para expresar os datos mencionados nos dous apartados anteriores, cumprimentarase a táboa que se adxunta no anexo (IV).

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

Dando por certo que non todas as situacións quedan recollidas no contido deste artigo, aquelas que se presenten serán propostas á consideración da Vogalía de Sendeiros da FGM.

- g) Natureza e titularidade dos terreos polos que discorre, cos permisos correspondentes. Deberán aparecer por escrito as autorizacións e permisos de paso, así como as autorizacións de execución de obra e actuación no terreo, concedidos polas autoridades ou organismos competentes. Entre esas autorizacións destacan:
- Titularidade pública dos camiños por onde discorre o sendeiro. No caso de que sexan de titularidade pública, certificación municipal de que todos os camiños por onde discorre o sendeiro son de titularidade pública. No caso de que sexa unha estrada de titularidade dunha Deputación, Xunta ou do Estado, haberá que nomear o identificador da vía.
 - Titularidade Privada dos camiños por onde discorre o sendeiro. Se o sendeiro transcorre parcial ou totalmente por camiños de titularidade privada, será necesaria a autorización da personalidade física e/o xurídica propietaria do camiño, onde se exprese claramente que autoriza en todo momento, o libre acceso e sen límite de persoas ao longo do percorrido. Na autorización deberá figurar que non se cobrará ningún tipo de contraprestación económica por realizar o percorrido. Tamén deberá figurar se a autorización de libre acceso é indefinida ou temporal. No caso de ser temporal, perderá a súa homologación no momento que deixe de ser de libre acceso.
 - Xestores Ambientais. Se o sendeiro atravesa parcialmente ou totalmente un Espazo Natural Protexido (ENP), será necesaria a autorización de paso e de sinalización do Xestor do ENP.
 - Confederacións hidrográficas (do Cantábrico, do Douro ou do Miño – Sil) ou Administración Hidráulica de Galicia (Augas de Galicia). Todo sendeiro que discorra por marxes de leitos fluviais e que precise realizar actuacións nas zonas de servidume e de policía de leitos de: rozas, sinalización con pintura, colocación de postes, paneis, pontes, escaleiras, varandas etc., en función do tipo de

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

actuación será necesaria a presentación dunha declaración responsable ou autorización (o que corresponda) do organismo competente.

- Autorización de sinalización por camiños públicos. Será necesaria a autorización da administración propietaria dos camiños públicos (xeralmente Concellos), para poder realizar todas as actuacións de sinalización, sexan en soporte natural ou artificial.
 - Outro tipo de autorizacións que sexan necesarias.
- h) Tempo total estimado. É o que se necesita para realizar o sendeiro, segundo os parámetros de tempos medios, en relación coas distancias e desniveis, recollidos no sistema estandarizado MIDE.
- i) Información sobre servizos ao longo do percorrido, que comprende desde fontes ata lugares de restauración e hospedaxe. Tamén se indicarán accesos e transportes públicos.

3.6. Cartografía

Presentarase o percorrido nun mapa dixital en cor e a escala 1:25.000 en base IGN. Neste plano indicaranse todos os puntos de interese mediante Waypoints, que se sinalaron no apartado anterior. A cartografía irá acompañada por un único arquivo informático cos datos de descarga do GPS en coordenadas UTM, que incluírá o Track da ruta e os Waypoints dos puntos de interese (Ver Anexos II e III).

3.7. Perfil do sendeiro

Tendo en conta os datos de referencia xeográficos, realizarase un perfil do percorrido indicando os puntos de interese máis importantes (de entre os que se inclúan nos puntos 3.5.d) e 3.5.i), e sinalaranse os tramos nos que se facía referencia no apartado 3.5.f) e a de máis importancia no punto 3.5.c). Determinar unha relación de altitude/distancia fixa para o perfil de calquera ruta, pode resultar moi esaxerado ou moi suave en función do tipo de orografía pola que discorra o sendeiro, por tanto, queda a criterio do propio TSF a

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

elección desa relación. Por conseguinte, será obrigatorio indicar en toda publicación: EDS, paneis, folletos, topoguía etc., a relación altitude/distancia utilizada xunto ao perfil ou perfís do percorrido. (1/4, 1/6,... etc.)

3.8. Fases de execución

Detallarse o calendario previsto para a execución das distintas fases do proxecto.

3.9. Publicacións

Presentarase obrigatoriamente un modelo de folleto (para SL[®]-G e PR[®]-G) ou topoguía (para GR[®]) que servirá de soporte para dar a coñecer o percorrido. A topoguía deberá cingirse ao establecido no artigo 7 do “Manual de Sendeiros” da FEDME ou outros que sexan desenvolvidos posteriormente.

3.10. Mantemento

A responsabilidade do mantemento do sendeiro corresponde á Entidade Promotora do mesmo. No proxecto deberá especificarse o plan bienal para o mantemento, e a persoa responsable que leve a cabo o mencionado plan. A FGM velará polo cumprimento do mantemento por parte do Entidade Promotora, mediante a “Inspección Técnica de Sendeiros” (ou ITS). A Entidade Promotora comprométese a corrixir as deficiencias que se destaquen no informe da ITS, atender as observacións fundadas que lle presente a FGM a través do seu Comité Técnico de Sendeiros, reservar nos seus orzamentos unha partida que cubra os anteriores compromisos e a renovar este compromiso ao final de seis anos.

3.11. Firmas

O proxecto EDS estará asinado obrigatoriamente por un/a TSF, por unha persoa representante da Entidade Promotora e, no seu caso, por unha persoa representante da Entidade Realizadora.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

Art. 4.- O Proxecto de Sendeiro (EDS). Elaboración, supervisión e firma.

Os Proxectos de Sendeiros EDS deberán ser elaborados por TSF e que cumpran co artigo 19 desta normativa ou por clubs asociados á Federación Galega de Montañismo con máis de 3 anos de antigüidade. Correrá sempre a cargo dun/a TSF de Galicia, a supervisión e firma do Proxecto, condicións imprescindibles para a súa presentación ante a FGM. Os/as TSF de Galicia que elaboren, supervisen ou asinen proxectos que se presenten ante a FGM, deberán coñecer, ademais da normativa de ámbito estatal, a normativa galega, a europea (para o caso de sendeiros internacionais) e a portuguesa (para o caso de realizar algún sendeiro con ligazón internacional).

Art. 5.- O Proxecto de Sendeiro (EDS). Normas e criterios que se terán en conta no seu estudo.

5.1. Trazado do percorrido

a) Tratar de recuperar as antigas vías de comunicación, aínda que na actualidade atópanse en desuso ou pechadas.

b) Non existirá lonxitude mínima dun sendeiro, pero non se admitirán trazados coincidentes en máis dun 25% do percorrido con outros sendeiros homologados.

c) Debido á realidade actual da nosa Comunidade Autónoma, na que cada vez aumenta a cantidade de conglomerados asfálticos e pistas forestais, deberase evitar no posible os “tramos de asfalto/cemento” e “Pistas Forestais” definidas no apartado 3.5.f. Para iso estableceranse unha serie de limitacións.

As distancias máximas en vías de asfalto/cemento serán as seguintes:

1. Sendeiros SL[®]-G e PR[®]-G: Rexeitaranse proxectos nos que se supere un 10% de “tramos de asfalto”, ou nos que calquera deses tramos sexa superior a 750 metros lineais continuados, independentemente da porcentaxe que supoñan

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

dentro do percorrido total. Esta restrición non só afecta a estradas ou camiños municipais asfaltados senón tamén a tramos con beirarrúas, paseos marítimos ou fluviais lousados, asfaltados ou cementados.

2. Sendeiros GR[®]: Rexeitaranse proxectos nos que se supere un 15% de “tramos de asfalto”, ou nos que calquera deses tramos sexa superior a 1200 metros lineais continuados, independentemente da porcentaxe que supoñan dentro do percorrido total. Esta restrición non só afecta a estradas ou camiños municipais asfaltados senón tamén a tramos con beirarrúas paseos marítimos ou fluviais lousados, asfaltados ou cementados.

As distancias máximas en Pistas Agrícolas ou Forestais serán as seguintes:

1. Sendeiros SL[®]-G e PR[®]-G: Respecto ao trazado do itinerario por pistas de uso agrícola ou forestal, limítase o seu cómputo a un 30% da lonxitude total do sendeiro, podendo ser o seu curso continuo ou discontinuo. No caso de que non se chegue á cifra do 10% en tramos de asfalto, poderase engadir a diferenza en Pistas Agrícolas ou Forestais. P. ex., se un sendeiro posúe un 6% de asfalto, o 4% restante poderase engadir ao máximo de Pistas Forestais, é dicir, un 34%. No caso de que non exista asfalto, o máximo acumulado de pistas forestais será dun 40%.
2. Sendeiros GR[®]: Respecto ao trazado do itinerario por pistas de uso agrícola ou forestal, limítase o seu cómputo a un 35% da lonxitude total do sendeiro, podendo ser o seu curso continuo ou discontinuo. No caso de que non se chegue á cifra do 15% en tramos de asfalto, poderase engadir a diferenza en Pistas Agrícolas ou Forestais. No caso de que non exista asfalto, o máximo acumulado de pistas forestais será dun 50%.
3. En calquera tipo de sendeiro homologado que discorra totalmente dentro Parques Nacionais ou Parques Naturais, o máximo acumulado de pistas forestais será dun 50%.

En caso de dúbidas deberase consultar á Vogalía de Sendeiros.

d) Só será admisible unha excepción ao apartado 5.1.c) e non computarán dentro dese 10% de “tramos de asfalto”, os camiños pavimentados con superficies asfálticas ou

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

cementados, cando o trazado do sendeiro discorra por aldeas, barrios e lugares con núcleos de poboación con vivendas agrupadas e non dispersas.

Para establecer cales son os límites dos camiños pavimentados en núcleos de poboación, utilizarase o seguinte modelo e por esta orde:

1. Superficie que engloba a capa “Información Xeográfica de Referencia Temática” (Ocupación do chan Corine e Siose - Usos de Chan Existente - Uso Residencial) do Visor Cartográfico do IBERPIX.
2. Superficie que engloba a capa “Información Xeográfica de Referencia Temática” (Catastro - Límites) do Visor Cartográfico do IBERPIX. Esta capa só se utilizaría se a primeira opción non limitase a zona.

Todo o asfalto/cemento por onde discorra o sendeiro, que estea incluído dentro do límite da superficie da capa non computará nese 10%.

Estas normas buscan preservar a esencia do recolleito no artigo 5.2 nos seus apartados a, b e c, polo que se recomenda facer un uso racional desta excepción, na que se permite a utilización de determinados camiños asfaltados ou cementados para integralos no proxecto dun sendeiro.

En todo caso, a Vogalía de Sendeiros da Federación Galega de Montañismo, en uso das súas atribucións, poderá considerar como tramo asfáltico, cando se faga un uso inadecuado deste apartado. En caso de dúbidas deberase consultar á Vogalía de Sendeiros.

e) Os sendeiros non poderán transcorrer en paralelo a unha estrada se a velocidade autorizada para a circulación motorizada pola mesma é superior a 50 km/h, se esta non ten beirarrúas ou pasos debidamente habilitados e sinalizados para persoas.

f) Evitar zonas perigosas ou de risco.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

g) Evitar o paso por “zonas fráxiles” (zonas de nidificación de aves e cría doutros animais aos que lles poida influír a presenza de persoas; zonas onde existan especies animais ou vexetais en risco de desaparición ou alteración etc.)

h) Procurar que vaia dirixido á poboación en xeral, polo que deben evitarse grandes desniveis, pasos difíciles, ou grandes distancias entre puntos habitados. Como norma xeral, a pendente máxima permitida en calquera punto do trazado será do 20%. Poderá permitirse pendentes maiores en pequenos tramos, pero será obrigatoria a construción de pasos e chanzos, salvo que sexan catalogados como “Sendeiros de Montaña”.

i) Por razóns de seguridade, cando no percorrido proposto no EDS atópanse vestixios tales como: paneis informativos, postes con frechas direccionais, postes baixos, sinais etc., que indiquen a existencia dunha ruta sinalizada coas marcas da FEDME, non homologada; aqueles que non poidan ser recuperados adaptándoos á normativa vixente, deberán ser retirados ou eliminados do percorrido.

Para iso, farase constar no EDS esta circunstancia e comunicarse á Entidade Promotora que deberán ser retirados aqueles elementos que poidan conducir a confusión ou equívocos.

Esta norma é aplicable para itinerarios de sendeiros novos ou nos que se solicita a rehomologación.

5.2. Interese do percorrido

O seu interese principal será turístico e de natureza, polo que non debe ser unicamente un interese deportivo. Deberanse buscar:

- a) Camiños vellos, con historia etc.
- b) Aspectos artísticos, arqueolóxicos, etnográficos, naturais etc.
- c) Posibilidade de contactar coas xentes do lugar.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

d) Apoio ao desenvolvemento sostible da zona.

e) Outros aspectos.

5.3. Coordinación de iniciativas

Evitarase presentar proxectos particulares naqueles casos nos que se poida saber ou intuír que nun futuro próximo haberá un proxecto máis amplo na mesma zona. No caso de levarse a cabo a idea, teranse en conta futuras actuacións, tentando que se integren os proxectos e evitando a coincidencia nos trazados.

5.4. Circunscrición dos proxectos

O ámbito dos proxectos poderá ser:

a) A asociación ou mancomunidade de varios Concellos.

b) Un val.

c) Unha comarca.

d) Un Concello.

As fronteiras xurisdicionais non teñen por que ser o límite dos sendeiros, pero se estes superan un límite municipal, deberá ser co consentimento e os debidos permisos correspondentes, e tendo en conta os posibles plans de elaboración de redes de sendeiros doutro municipio.

Art. 6.- Procedemento de Homologación ou Rehomologación de Sendeiros.

Os pasos para seguir para conceder a Homologación dun sendeiro son:

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

6.1. A Entidade Promotora, a través do TSF, solicitará por escrito o inicio do trámite da Homologación do Sendeiro, ben sexa de nova creación, de ampliación, de modificación dun existente ou ben de rehomologación. Fará constar todos os datos da entidade e un teléfono ou medio de contacto da persoa encargada. Poderá facelo nos impresos normalizados que serán facilitados pola FGM.

6.2. A Entidade Promotora a través do TSF, deberá remitir á FGM, xunto cos documentos anteriores, un exemplar do Estudo de Definición do Sendeiro (EDS) nun arquivo PDF, que cumpra os puntos 3, 4 e 5.

6.3. A Vogalía de Sendeiros da FGM, poderá solicitar a presenza do TSF que asinou o EDS para demandar explicacións ou aclarar dúbidas sobre o proxecto. Se é admitido o EDS como válido, a FGM enviará os formularios correspondentes coas tarifas ou taxas vixentes de homologación da ruta e os custos anticipados correspondentes a, 1 ITS de homologación e 3 revisións tipo ITS (Inspección Técnica do Sendeiro), recollidas no capítulo 2 desta normativa.

6.4. Tras o pago das taxas pola Entidade Promotora, a Vogalía de Sendeiros terá un prazo non superior a un mes para:

a) Emitir unha autorización provisional, que permita realizar a sinalización da ruta cos sinais rexistrados, cunha asignación, tamén provisional, dun número para identificar o sendeiro. Esta comunicación será enviada ao TSF que asinou o EDS, que será responsable mancomunado xunto coa Entidade Promotora da execución correcta da sinalización da ruta.

b) A FGM de oficio, ou mediante solicitude motivada no EDS por parte do TSF, poderá establecer que o sendeiro obteña a matrícula de sendeiro internacional, ou incluírle unha das etiquetas dos sendeiros que figuran no Manual de Sendeiros FGM.

6.5. A Entidade Promotora terá un prazo máximo dun ano desde a asignación do número provisional, para realizar a sinalización completa, o acondicionamento do percorrido e

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

remitir á FGM (a través do TSF e co seu visto e praxe), a comunicación da finalización da sinalización.

Poderase conceder a ampliación do prazo de execución establecido para a sinalización, que non excederá da metade do mesmo, se as circunstancias aconséllano e con isto non se prexudiquen dereitos dun terceiro.

Esta ampliación deberá solicitarse por escrito e de forma xustificada á FGM, como mínimo, dous meses antes de que acabe o prazo de execución. A FGM informará o promotor, no prazo de 10 días hábiles contados a partir do día seguinte da solicitude da ampliación, da concesión ou denegación da devandita ampliación.

Extraordinariamente poderanse conceder ampliacións por prazos maiores ou cando sexan solicitadas fóra do prazo establecido de dous meses, sempre que a Vogalía de sendeiros emita un informe técnico no que considere que existe causa xustificada excepcional ou de forza maior que así o aconsellen.

Os acordos sobre ampliación dos prazos ou sobre a súa denegación non serán susceptibles de reclamación á FGM.

6.6. A Vogalía de Sendeiros designará, respectando escrupulosamente o artigo 22 desta normativa, a un Xuíz/a Homologador/a de Sendeiros (XHS). Este/a XHS ten a obrigaón de realizar unha revisión completa do percorrido, comprobando que se axuste ao proxecto entregado, realizando fotografías, tomando referencias xeográficas con GPS, e valorando o estado de sinalización e acondicionamento. Na revisión poderá participar como observador o TSF que asinou o EDS (sen custos para a FGM), se así o considera o XHS que realice a inspección. Tras esta inspección, realizará un informe que enviará á Vogalía de Sendeiros, xunto coas fotografías e datos obtidos (Tracks, Waypoints etc.)/ etc.) na inspección. O informe, as fotografías e todos os datos obtidos enviados á FGM, pasarán a ser propiedade da FGM.

No caso de que non fose favorable o informe, realizarase un documento resumido denominado Informe de Homologación Desfavorable no que será preceptivo unha

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

descripción pormenorizada dos erros. A continuación, a Entidade Promotora deberá pagar os custos da inspección desfavorable e terá un novo período dun mes para liquidar as deficiencias. Se pasado este período non se pagasen as taxas e liquidadas as deficiencias, retirárase o número provisional, e a Entidade Promotora e o TSF asinante do EDS estarán obrigados a retirar do percorrido todas as marcas rexistradas pola FEDME, realizadas tanto en soportes naturais como artificiais.

Se na revisión do percorrido por parte do XHS, compróbase que o EDS presentado non cumpre co esixido no artigo 5.1, será invalidado o EDS. Como consecuencia, retirárase o número provisional, e a Entidade Promotora e o TSF asinante do EDS estarán obrigados a retirar do percorrido as marcas rexistradas pola FEDME, realizadas tanto en soportes naturais como artificiais.

6.7. No caso de que o informe fose favorable, quedará homologado o sendeiro. Isto obrigará á FGM a emitir un certificado de homologación que será enviado á Entidade Promotora e ao TSF que asinou o EDS. Así mesmo, obrigará á FGM a publicalo en todas as guías que se emitan a partir dese momento, e a dar coñecemento á FEDME. A Entidade Promotora queda obrigada ao mantemento que se establece no apartado 3.11.

6.8. Procedemento para solicitar unha modificación dun sendeiro xa homologado, para adaptalo a un sendeiro europeo ou para incorporarlle unha das etiquetas:

- 1) Ademais do estipulado no Art. 6.1, deberase abonar a taxa da ITS.
- 2) Sendeiros Europeos. Adaptárase a divulgación dos sendeiros (Topoguía/Folletos), os paneis de inicio e fin do sendeiro e as frechas direccionais ao Manual de Sendeiros FGM 2023, incluída a sinalización concernente ás antigas derivacións (no caso de que as houbese).
- 3) Sendeiros con Etiqueta (Interese Histórico-artístico, Interese Natural, Interese Xeolóxico, Sendeiro de Montaña ou Sendeiro apto para cadeira Joëlette). Adaptárase a divulgación dos sendeiros (Topoguía/Folletos), os paneis de inicio e fin do sendeiro

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

ao Manual de Sendeiros FGM 2023, incluída a sinalización concernente ás antigas derivacións (no caso de que as houbese).

4) Realizar un correcto mantemento do sendeiro.

6.9. REHOMOLOGACIÓN. Unha ruta oficialmente deshomologada poderá solicitar a súa nova homologación cumprindo absolutamente todos os trámites como unha nova ruta. Ademais, poderá recuperar tanto o nome do sendeiro como o seu número de matrícula que tiñan antes da súa deshomologación, se o seu percorrido coincide no seu maior parte co anterior.

6.10. Rexistro de Instalacións Deportivas de Galicia (RIDEGA).

O Decreto 52/2022, do 28 de abril, polo que se crea e regula o Rexistro de Instalacións Deportivas de Galicia ten por obxecto a creación e a regulación do Rexistro de Instalacións Deportivas de Galicia. Nel poderanse inscribir as instalacións deportivas de uso público da Comunidade Autónoma de Galicia, tanto de titularidade pública como de titularidade privada. Teñen esta consideración aqueles nos que se desenvolven actividades deportivas e que se adaptan ás características do medio, natural ou urbano. O tipo rexistro no que se incluíría un sendeiro homologado, sería no rexistro de Espazos Deportivos non Convencionais. Algo moi interesante para as Entidades Promotoras, é que existen subvencións públicas para o mantemento desas instalacións deportivas.

Capítulo 2

DA INSPECCIÓN TÉCNICA DE SENDEIROS (ITS)

Art. 7.- A Federación Galega de Montañismo como ente supervisor, para garantir a calidade das rutas e manter unha imaxe ante a sociedade que demanda estes produtos, velará para que as Entidades Promotoras cumpran coa súa obrigaón de manter os sendeiros en

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

perfectas condicións. Así, cada dous (2) anos desde a Homologación dunha ruta, a FGM comprométese a realizar unha revisión denominada “Inspección Técnica de Sendeiros” (ITS).

Art. 8.- Inspección Técnica de Sendeiros.

A ITS consistirá nun recoñecemento completo do percorrido por un equipo de Xuíces/zas Homologadores/as de Sendeiros (XHS) designados pola FGM e na emisión dun informe sobre a situación do mesmo. En canto á designación dos XHS cumprirá sempre a limitación sobre incompatibilidades do artigo 22.

Art. 9.- O custo das ITS serán por conta da Entidade Promotora do sendeiro. A FGM comunicará en tempo e forma as taxas para pagar pola Entidade Promotora previas á concesión da matrícula provisional. As taxas da ITS previa e das tres (3) primeiras ITS bienais serán pagadas pola Entidade Promotora xunto coas taxas de Homologación, cubrindo un período de tres bienios. Pasados os seis (6) anos, serán abonadas anticipadamente as taxas de tres seguintes ITS, cubrindo outro período de tres bienios, e así sucesivamente no futuro. O Entidade Promotora recibirá sempre unha comunicación por parte da FGM para que realice o pago no lugar e forma que se determine.

9.1. A Entidade Promotora deberá contestar a esa comunicación e pagar as taxas no prazo improrrogable de 3 meses.

9.2. A Entidade Promotora que incumpra o prazo, non satisfaga as taxas bienais posteriores ou non dea contestación aos requirimentos da FGM, recibirá unha comunicación onde só será recolleito como “motivo de inicio de proceso de deshomologación a falta da necesaria dilixencia da Entidade Promotora”. Inmediatamente, tras a comunicación á Entidade Promotora mediante unha notificación que dea fe desta circunstancia, abrirase o prazo de audiencia improrrogable de 1 mes para que a Entidade Promotora poida responder ante a FGM, seguindo a continuación a

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

regulamentación recollida no artigo 13. Finalizado o prazo e se non existe resposta positiva por parte da Entidade Promotora, remitirase o correspondente Certificado de Deshomologación do Sendeiro, quedando obrigada a Entidade Promotora á retirada de toda a sinalización FEDME existente tanto en soportes naturais como artificiais.

Art. 10.- O resultado da ITS será recolleito nun informe no que se indicará se o resultado da inspección foi favorable, con advertencias ou negativo.

Art. 11.- No caso de que a ITS sexa favorable, a FGM expedirá un Certificado Favorable de Homologación que será remitido á Entidade Promotora por medios electrónicos ou Sede electrónica (no caso de Administración Pública). Esa situación tamén será comunicada a Turismo de Galicia para a súa continuidade na publicación “Sendas para descubrir un país”, e manterase no rexistro de sendeiros homologados da FGM e nas RRSS e web oficial da FGM.

Art. 12.- Se na ITS fosen apreciadas deficiencias emendables, a FGM remitirá un Informe con advertencias para que a Entidade Promotora, no prazo máximo de 3 meses, corrixa as deficiencias. Unha vez solucionadas as advertencias, a Entidade Promotora solicitará, mediante un novo pago das taxas correspondentes se procedese, outra visita de inspección. O resultado do novo informe poderá ser favorable, con advertencias ou negativo.

12.1. A realización de 3 informes consecutivos con advertencias, equivale a considerar que o sendeiro será deshomologado por desidia da Entidade Promotora, sen que teñan que concorrer os prazos de audiencia recollidos no artigo 13.

12.2. Se tras o vencemento de 3 meses de calquera dos informes con advertencias, a Entidade Promotora non realizase actuación algunha, o sendeiro será deshomologado, sen que teñan que concorrer os prazos de audiencia recollidos no artigo 13.

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

12.3. A situación dunha ruta con deficiencias emendables ou deshomologada será comunicada ao público mediante as diversas publicacións dependentes da FGM, na páxina Web oficial da FGM e á FEDME se fose un GR® ou un Sendeiro Internacional.

Art. 13.- Se durante a ITS a ruta presentase unhas Deficiencias de Carácter Negativo, será iniciado o proceso de deshomologación. Dada a gravidade desta actuación, este proceso será comunicado á Entidade Promotora mediante notificación electrónica, indubidable e que dea fe desta circunstancia, abríndose un prazo de audiencia improrrogable de 1 mes para que a Entidade Promotora poida responder ante a FGM. Este artigo será de aplicación para as Entidades Promotoras que se atopen nas circunstancias mencionadas no artigo 9.2.

13.1. A Entidade Promotora deberá presentar antes de 2 meses un Informe Oficial asinado por un TSF, que acredite a situación inicial, os problemas graves existentes, os medios de corrección dos mesmos, os elementos para realizar as actuacións pertinentes, e o prazo de execución das medidas necesarias.

13.2. A Entidade Promotora terá 6 meses de prazo máximo desde a primeira comunicación para solicitar unha nova ITS, que deberá ser favorable na primeira visita. En caso contrario ou se se excedese o prazo de 6 meses, a ruta será deshomologada inmediatamente.

13.3. A situación dunha ruta con deficiencias de carácter negativo ou deshomologada será comunicada ao público mediante as diversas publicacións dependentes da FGM e na páxina Web oficial da FGM e á FEDME se fose un GR® ou un Sendeiro Internacional.

Art. 14.- Se unha ruta é deshomologada, a Entidade Promotora deberá retirar toda a sinalización horizontal e vertical realizada en soportes naturais e artificiais referentes á ruta e que utilicen as marcas rexistradas pola FEDME e FGM, así como calquera medio público de información da ruta (folletos, guías, páxinas Web etc.). Esa situación tamén será comunicada

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

a Turismo de Galicia para a actualización da publicación “Sendas para descubrir un país” e eliminarse do rexistro de sendeiros homologados e da web da FGM.

Art. 15.- Non eliminar as marcas segundo o artigo 14, deberá ser considerado pola FGM como unha violación da Lei de Marcas, xa que o código de sinais que identifican os sendeiros está rexistrado na Oficina Española de Patentes e Marcas (OEPM). A FEDME e/o a FGM poderán iniciar accións legais para solicitar:

15.1. O cesamento dos actos que violen os seus dereitos.

15.2. A indemnización dos danos, perdas e prexuízos sufridos.

15.3. Indemnizacións coercitivas ata que se produza o cesamento efectivo da violación.

Capítulo 3

DOS/AS TÉCNICOS/AS DE SENDEIROS (TSF) DE GALICIA

Art. 16.- Son Técnicos/as de Sendeiros FEDME (TSF) aquelas persoas que teñan realizado o correspondente Curso Oficial da FEDME, realizadas as prácticas e obtido a titulación habilitadora, así como a posterior admisión pola EEAM. Ese título, habilita á persoa para o desenvolvemento de todas as funcións propias da actividade do TSF no ámbito estatal.

Art. 17.- Ademais dos requisitos anteriores deberán posuír a Licenza Federativa con Habilitación FEDME actualizada.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

Art. 18.- Serán considerados TSF de Galicia, as persoas coa Titulación de TSF que posúan a licenza federativa expedida pola FGM e que solicitasen a súa inclusión na “Lista oficial de Técnicos/as de Sendeiros de Galicia” e non fosen dados de baixa en aplicación do réxime sancionador. Esta lista será xestionada na FGM, polo responsable designado a este fin, e que na súa falta será a Vogalía de Sendeiros ou a Presidencia da FGM.

Art. 19.- A lista será pública parcialmente, publicándose os nomes dos TSF e a súa dispoñibilidade. Os demais datos persoais e das actividades realizadas serán de carácter interno da propia FGM, respectando a Lei Orgánica de Protección de Datos.

Art. 20.- A dispoñibilidade dos TSF fai referencia á seguinte clasificación:

20.1. TSF non exercentes: son aqueles que, tras a obtención do título e a súa inclusión na lista da FGM, na actualidade, non estean a realizar os labores propios de TSF nin estean dispoñibles para colaborar coa FGM. Esta situación será solicitada polo propio interesado e será unha situación transitoria e reversible.

20.2. TSF exercentes: son todos os TSF en activo que figuren na lista de TSF de Galicia. Será obrigatorio dispoñer da licenza federativa en vigor no momento de poder realizar calquera das súas funcións.

Art. 21.- Xuíz/a Homologador de Sendeiros (XHS)

É toda persoa que figure na lista de Técnicos/as de Sendeiros de Galicia que presten servizos para a FGM. As súas funcións principais serán asesorar, inspeccionar e elaborar informes de homologación ou posteriores ITs por solicitude da FGM.

Para obter a habilitación de XHS será necesario solicitalo á Vogalía de Sendeiros da FGM. Durante o primeiro semestre do ano 2024, a acreditación obterase directamente coa solicitude.

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

En función do resultado da calidade das inspeccións realizadas polo colectivo de XHS, o Comité Técnico de Sendeiros resérvase o dereito de realizar Cursos de Habilitación ou Actualización para a obtención ou mantemento da Habilitación de XHS, a partir do segundo semestre do 2024.

Art. 22.- Incompatibilidades.

Por razóns éticas e para evitar conflitos de intereses establécense as seguintes incompatibilidades:

- a) Os/as XHS non poderán realizar labores de homologación/inspección a sendeiros nos cales participasen directa ou indirectamente en: subministración de material, sinalización, elaboración, edición, deseño etc., ou firma dun EDS. É dicir, con calquera tipo de vinculación directa, indirecta ou razón ética coa creación do sendeiro.
- b) Os membros da Xunta Directiva e do Staff Profesional da FGM, tampouco poderán ter calquera tipo de vinculación directa ou indirecta coa creación de calquera sendeiro mentres manteñan esa condición (evitando así un conflito de intereses), salvo para aquelas rutas que sexan creadas a iniciativa propia da Federación.

Art. 23.- Compatibilidade TSF/XHS

Un TSF poderá exercer como XHS salvo nas incompatibilidades que figuren no Art. 22.

Art. 24.- Funcións dos TSF.

24.1. As funcións principais dos TSF son as recollidas no Manual de Sendeiros da FEDME no apartado 15, e en especial as de:

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

- a) Elaboración dos proxectos EDS para un sendeiro ou unha rede.
- b) Execución do proxecto dun sendeiro ou unha rede.
- c) Asesoramento cualificado sobre sendeiros ou redes a particulares ou entidades.
- d) Intervención no proceso de homologación federativa como XHS.
- e) Colaboración co Comité de Sendeiros de la Federación.

24.2. Ademais dos puntos anteriores, será obrigatoria a firma dun TSF en calquera EDS que sexa presentado ante a FGM, quedando obrigado o TSF, mediante ao seu visto e prace rubricado, a garantir a calidade do EDS.

Art. 25.- Do réxime sancionador dos TSF.

25.1. O TSF que non cumpra con calidade dos traballos presentados, coas normativas en materias de sendeirismo, ou que realice actos de mala fe en prexuízo do deporte, do turismo, da natureza, da Federación Galega de Montañismo (FGM), da Federación Española de Deportes de Montaña e Escalada (FEDME) ou de Institucións Públicas ou Privadas de Galicia, será apercibido da infracción mediante un escrito desde a FGM en canto tivésese constancia diso, sempre que non pasase máis dun ano desde a infracción ata a constancia da mesma na FGM.

25.2. Se as condutas sancionables fosen reiteradas tres veces nun ano, ou catro en cinco anos, sempre previo apercibimento por escrito, será sancionado/a por mala praxe, impedíndolle a presentación de máis proxectos EDS, comunicando a infracción á EEAM para á súa posible baixa como TSF.

25.3. Estas sancións non son incompatibles con Lei do Deporte de Galicia, polo que estas sancións poden acumularse a outras derivadas do Réxime Disciplinario propio da Lei e do Regulamento da vixente lexislación deportiva de Galicia.

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

Capítulo 4

**DOS SENDEIROS SINALIZADOS CON MARCAS REXISTRADAS E
INCUMPLINDO A NORMATIVA FEDERATIVA**

Art. 26.- Para as rutas que fosen realizadas sen autorización da FGM e sen cumprir a presente normativa, pero que teñan utilizado as marcas rexistradas da FEDME e FGM, as Entidades Promotoras poderán legalizar a súa situación e beneficiarse da homologación sempre que cumpran todos os requisitos previos ou liquiden a carencia dos mesmos. Con todo, deberán pagar, no momento da solicitude, o dobre de todas as taxas vixentes establecidas respecto diso pola FGM, en concepto de penalización por incumprimento das normas e procedementos establecidos, sen que isto inhiba a posibilidade de que se establezan accións contra as Entidades Promotoras por violación dos dereitos das marcas rexistradas, se fose necesario.

Se a FGM ten coñecemento de que unha Entidade Pública ou Privada exerceu de promotora dalgunha ruta sen autorización do uso das marcas patentadas pola FEDME, e non cumpre os requisitos para realizar o proceso de homologación definidos nos Art. 3, 4 e 5, notificaralle que deberá retirar todo tipo de sinalización vertical e horizontal de soportes naturais e artificiais que corresponda cos sinais patentados pola FEDME.

A sinalización patentada pola FEDME non inclúe a cor, senón a forma, por tanto, non servirá con modificar as cores a outros diferentes aos utilizados nos sendeiros GR[®], PR[®]-G e SL[®]-G. A FGM reservarase o dereito de iniciar accións legais contra a Entidade Promotora senón cumpre co descrito no Art. 26.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

Capítulo 5

DAS DESHOMOLOGACIONES

Art. 27.- As rutas poden ser deshomologadas segundo os procedementos indicados no Capítulo 2, ou inmediatamente no caso de estar incluídas no caso descrito no artigo 1.3.

Art. 28.- Se a Entidade Promotora incorre na prohibición indicada no artigo 1.3, a FGM realizará a deshomologación en canto teña coñecemento do feito, sendo probas válidas os documentos que poidan existir (facturas, billetes, recibos etc.), fotografías, noticias en prensa contrastadas etc. Tamén será válida unha declaración xurada efectuada por un TSF da FGM, un membro da Xunta Directiva da FGM ou unha persoa autorizada pola Presidencia da FGM.

Art. 29.- As Entidades Promotoras das rutas deshomologadas segundo os artigos 1.3 e 28 recibirán unha comunicación fidedigna da deshomologación. A data desta comunicación iniciará o prazo de accións recollidos nos artigos 14 e 15.

Capítulo 6

DE LAS TASAS

Art. 30.- A Federación Galega de Montañismo (FGM) aprobará cada ano dentro do seu orzamento as taxas de homologación, inspección técnica de sendeiros, quilometraxes e dietas, de acordo con o seu regulamento interno e de conformidade cos seus Estatutos. Estes datos serán comunicados e publicados mediante os procedementos que acorde a Xunta Directiva ou a Comisión Delegada da Federación.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

DISPOSICIÓN ADICIONAIS

Disposición Transitoria Primeira: para as rutas homologadas no momento da aprobación da normativa

Son consideradas rutas homologadas, as que cumpran a normativa anterior e as que se atopan en correcto estado, segundo a información dispoñible no momento da aprobación desta normativa.

Os sendeiros homologados, serán sometidos a revisións periódicas para comprobar o seu grao de cumprimento das normas FEDME e FGM vixentes no momento da súa homologación, tras as que se emitirán os seus correspondentes informes ITS cunha clasificación segundo as condicións recollidas no Capítulo 2.

Con respecto aos sendeiros homologados anteriores á Normativa de Homologación 2008, se os informes das revisións son favorables, en atención a esta disposición adicional transitoria, as revisións bienais continuarán sendo a título gratuito, indefinidamente ata que deixen de ser favorables. Haberá unha información complementaria sobre as normas actuais non cumpridas que será de publicación na Web, con indicación da aplicación desta disposición transitoria.

Se na revisión obsérvanse irregularidades, realizarase un informe con advertencias ou problemas graves e informarase á Entidade Promotora, a cal deberá abonar as taxas vixentes. Outorgaráselle un prazo de 3 meses para emendar a situación e continuar conservando os privilexios desta disposición. En caso de superar os 3 meses perdería os seus dereitos e estaría suxeito a todas as normativas actuais desde ese momento en diante.

Mentres non se retire a homologación a un sendeiro, este poderá manter as súas características iniciais. Se un sendeiro fose deshomologado deberá cumprir os requisitos marcados nesta normativa para poder recuperar a homologación, aínda que isto signifique variar o percorrido inicial.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

Disposición Transitoria Segunda: para as rutas en proceso de Homologación no momento da aprobación da normativa.

As rutas que presentasen o seu EDS antes da aprobación desta Normativa de Homologación terán a obrigaón de cumprir coas obrigaóns vixentes no momento da presentación, pero deberán executar a súa Homologación antes de cumprir un ano desde a presentación do EDS na FGM.

De igual forma que na disposición primeira, o sendeiro que perda a Homologación perderá tamén os privilexios e estará obrigado a cumprir coa normativa vixente en diante.

Disposición Transitoria Terceira: para as rutas homologadas no momento da modificación da normativa.

Son consideradas rutas homologadas, as que cumpran as normativas anteriores e que están en correcto estado no momento da aprobación da modificación deste regulamento.

Disposición Transitoria Cuarta: para as rutas homologadas ou en proceso de homologación no momento da modificación da normativa.

Será de aplicación inmediata todas as modificacións incluídas no Art. 1.3, non só para as rutas en proceso de homologación, senón para todas as rutas xa homologadas.

Entrada en Vigor

A revisión desta normativa foi aprobada pola Comisión Delegada da FGM con data 15 decembro de 2023 e entrou en vigor ao día seguinte da súa aprobación.

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

ANEXO I. MIDE

MIDE
**Método para la Información
De Excursiones**

montañas
[m s] seguras
objetivo 0 accidentes

MIDE

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

El uso del MIDE es libre y gratuito, siempre que se respete para su aplicación la metodología del manual de procedimientos, y como contribución a la seguridad y disfrute de los excursionistas. La Federación Española de Deportes de Montaña y Escalada y la Federación Aragonesa de Montañismo recomiendan el uso del MIDE.

www.euromide.info
www.fam.es
fam@fam.es

MIDE

(Método de Información De Excursiones)

Manual de procedimientos
(Versión 1.1)

El Método para la Información De Excursiones o MIDE se realizó durante el año 2002 en el marco del programa Montañas para Vivirlas Seguro (MVS). Los promotores de este programa y del MIDE son la Federación Aragonesa de Montañismo, el Servicio de Protección Civil del Departamento de Política Territorial, Justicia e Interior del Gobierno de Aragón, y la Obra Social y Cultural de Ibercaja.

Esta versión 1.1 revisa la redacción de la versión 1.0, manteniendo los principios básicos de la estructura del MIDE.

El autor del MIDE (versión 1.0) es Alberto París Roche

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO

G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

MIDE (Método de Información De Excursiones) Manual de procedimientos (Versión 1.1)

El MIDE es un sistema de comunicación entre excursionistas para valorar y expresar las exigencias técnicas y físicas de los recorridos. Su objetivo es unificar las apreciaciones sobre la dificultad de las excursiones para permitir a cada practicante una mejor elección. Su uso es libre para el informador y sólo complementa, de una forma unificada, las descripciones, valoraciones y recomendaciones que cada autor considere oportunas. El uso es libre también para el informado que sabe que la naturaleza es más compleja que lo que un sistema de información puede valorar.

El MIDE ha sido concebido como una herramienta para la prevención de accidentes en excursiones por el medio natural. El método permite clasificar en libros, guías, topoguías, oficinas de turismo... los recorridos, para que cada persona elija conforme a sus capacidades y gustos.

El MIDE está recomendado por la Federación Española de Deportes de Montaña y Escalada (FEDME), la Federación Aragonesa de Montañismo (FAM), Protección Civil del Gobierno de Aragón y otras entidades.

Para valorar una excursión con el MIDE debe utilizarse este Manual de Procedimientos, teniendo en cuenta que:

- La graduación de una excursión se hace siempre para unas determinadas condiciones estacionales y del terreno. Una excursión podrá tener distinta valoración según la estación del año.
- La graduación debe realizarse por personas experimentadas en el excursionismo y que conozcan bien el recorrido y las condiciones geográficas de la zona.
- Utilizar correctamente el manual MIDE requiere estudio, atención e interés.

DEPORTE GALEGO

El **MIDE** consta de información de referencia e información de valoración:

Información de referencia	Información de valoración
Se detallarán, respetando estrictamente este manual de procedimientos, los siguientes aspectos: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Excursión que se describe ▶ Tipo de recorrido ▶ Horario ▶ Desnivel positivo ▶ Desnivel negativo ▶ Distancia horizontal recorrida ▶ Época y/o condiciones para las que se aplican las valoraciones ▶ Dificultades técnicas específicas, si las hubiera 	Se valorarán de 1 a 5 puntos, respetando estrictamente este manual de procedimientos, los siguientes aspectos: <ul style="list-style-type: none"> ⚠ Medio: severidad del medio natural 📍 Itinerario: orientación en el itinerario 👉 Desplazamiento: dificultad en el desplazamiento 🍷 Esfuerzo: Cantidad de esfuerzo necesario

MIDE		Aneto desde el Plan de La Besurta por el Portillón Superior	
🕒 horario	8 h 40 min	⚠ severidad del medio natural	5
⬆️ desnivel de subida	1.500 m	📍 orientación en el itinerario	4
⬆️ desnivel de bajada	1.500 m	👉 dificultad en el desplazamiento	4
📏 distancia horizontal	14 km	🍷 cantidad de esfuerzo necesario	8
🕒 tipo de recorrido	ida y vuelta	🏔 pendiente de nieve	30°
Paso por glaciares obligado Condiciones de verano; tiempos estimados según criterio MIDE, sin paradas			

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO

G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE GALEGO

La **información de referencia** detalla los siguientes aspectos del recorrido valorado:

- ▶ Excursión que se describe: lugares de inicio, paso y llegada del recorrido valorado
- 🕒 Horario de la excursión: calculado según criterios MIDE (página 11)
- ⚡ Desnivel positivo acumulado, calculado para el recorrido completo
- ⚡ Desnivel negativo acumulado, calculado para el recorrido completo
- ≡ Distancia horizontal, calculada para el recorrido completo
- 🕒 Tipo de recorrido: itinerario de ida y vuelta, circular o travesía
- ▶ Época y/o condiciones especiales para las que se aplica la valoración (verano, con o sin nieve, etc)
- ▶ Dificultades técnicas específicas, si las hubiera. Serán incluidas también como información de valoración (páginas 14-15)

MIDE		Aneto desde el Plan de La Besurta por el Portillón Superior	
🕒 horario	8 h 45 min	⚠️ 5	severidad del medio natural
⚡ desnivel de subida	1,800 m	🗺️ 4	orientación en el itinerario
⚡ desnivel de bajada	1,500 m	👣 4	dificultad en el desplazamiento
≡ distancia horizontal	14 km	👤 4	cantidad de esfuerzo necesario
🕒 tipo de recorrido	ida y vuelta	🏔️ 30°	pendiente de nieve
Paso por glaciar obligado Condiciones de verano, tiempos estimados según criterio MIDE, sin paradas			

La **información de valoración** valora de 1 a 5 puntos los siguientes aspectos del recorrido valorado, respetando estrictamente este manual de procedimientos y los criterios para la graduación que debe seguir el informante:

- ⚠️ MEDIO: Severidad del medio natural
- 🗺️ ITINERARIO: Orientación en el itinerario
- 👣 DESPLAZAMIENTO: Dificultad en el desplazamiento
- 👤 ESFUERZO: Cantidad de esfuerzo necesario

MIDE		Aneto desde el Plan de La Besurta por el Portillón Superior	
🕒 horario	8 h 45 min	⚠️ 5	severidad del medio natural
⚡ desnivel de subida	1,800 m	🗺️ 4	orientación en el itinerario
⚡ desnivel de bajada	1,500 m	👣 4	dificultad en el desplazamiento
≡ distancia horizontal	14 km	👤 4	cantidad de esfuerzo necesario
🕒 tipo de recorrido	ida y vuelta	🏔️ 30°	pendiente de nieve
Paso por glaciar obligado Condiciones de verano, tiempos estimados según criterio MIDE, sin paradas			

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE GALEGO

 Información de Valoración: Severidad del MEDIO		
Para el informado	Para el informante: criterios para la graduación	
1 El medio no está exento de riesgos	Se considera muy probable 1 factor de la lista	☐ Exposición en el itinerario a desprendimientos espontáneos de piedras ☐ Exposición en el itinerario a desprendimientos espontáneos de nieve o hielo ☐ Exposición en el itinerario a desprendimientos de piedras provocados por el propio grupo u otro ☐ Eventualidad de que una caída de un excursionista sobre el propio itinerario le provoque una caída al vacío o un deslizamiento por la pendiente ☐ Existencia de pasos en que sea necesario el uso de las manos ☐ Paso de torrentes sin puente ☐ Paso por glaciares o ciénagas ☐ Paso probable por neveros o glaciares, independientemente de su inclinación ☐ Alta probabilidad de que por la noche la temperatura descienda de 0 °C ☐ Alta probabilidad de que por la noche la temperatura descienda de 5 °C y la humedad relativa supere el 90% ☐ Alta probabilidad de que por la noche la temperatura descienda de -10 °C ☐ Paso por lugares alejados a más de 1 hora de marcha (horario MIDE) de un lugar habitado, un teléfono de socorro o una carretera abierta ☐ Paso por lugares alejados a más de 3 horas de marcha (horario MIDE) de un lugar habitado, un teléfono de socorro o una carretera abierta ☐ La diferencia entre la duración del día (en la época considerada) y el horario del recorrido es menor de 3 horas ☐ En algún tramo del recorrido, la existencia de fenómenos atmosféricos que no se juzguen infrecuentes, aumentaría considerablemente la dificultad del itinerario (niebla, viento, calor extremo, etc...) ☐ El itinerario, en algún tramo, transcurre fuera de traza de camino y por terreno enmarañado o irregular que dificultaría la localización de personas ☐ Exposición contrastada a picaduras de serpientes o insectos peligrosos ☐ En algún tramo del recorrido existe algún otro factor de riesgo, propio de cada zona, que no ha sido tenido en cuenta en el listado anterior
2 Hay más de un factor de riesgo	Se consideran muy probables 2 o 3 factores de la lista	
3 Hay varios factores de riesgo	Se consideran muy probables 4, 5 o 6 factores de la lista	
4 Hay bastantes factores de riesgo	Se consideran muy probables 7, 8, 9 o 10 factores de la lista	
5 Hay muchos factores de riesgo	Se consideran muy probables 11 o más factores de la lista	

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE GALEGO

 Información de Valoración: Orientación en el ITINERARIO	
Para el informado	Para el informante: criterios para la graduación
1 Caminos y cruces bien definidos	Caminos principales bien delimitados o señalizados con cruces claros con indicación explícita o implícita. Mantenerse sobre el camino no exige esfuerzo de identificación de la traza. Eventualmente seguimiento de una línea marcada por un accidente geográfico inconfundible (una playa, la orilla de un lago...)
2 Sendas o señalización que indica la continuidad	Existe traza clara de camino sobre el terreno o señalización para la continuidad. Se requiere atención para la continuidad y los cruces de otras trazas pero sin necesidad de una interpretación precisa de los accidentes geográficos. Esta puntuación se aplicaría a la mayoría de senderos señalizados que utilizan en un mismo recorrido distintos tipos de caminos con numerosos cruces: pistas, caminos de herradura, sendas, campo a través de señal a señal (bien emplazadas y mantenidas).
3 Exige la identificación precisa de accidentes geográficos y de puntos cardinales	Aunque el itinerario se desarrolla por trazas de sendero, líneas marcadas por accidentes geográficos (ríos, fondos de los valles, cornisas, crestas...) o marcas de paso de otras personas, la elección del itinerario adecuado depende del reconocimiento de los accidentes geográficos y de los puntos cardinales.
4 Exige técnicas de orientación y navegación fuera de traza	No existe traza sobre el terreno ni seguridad de contar con puntos de referencia en el horizonte. El itinerario depende de la comprensión del terreno y del trazado de rumbos.
5 La navegación es interrumpida por obstáculos que hay que bordear	Los rumbos y/o líneas naturales del itinerario son interrumpidos por obstáculos que hay que bordear.

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO

G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE GALEGO

 Información de Valoración: Dificultad en el DESPLAZAMIENTO	
Para el informado	Para el informante: criterios para la graduación
1 Marcha por superficie lisa	Carreteras y pistas para vehículos independientemente de su inclinación. Escaleras de piso regular: Playas de arena o grava.
2 Marcha por caminos de herradura	Caminos con diversos firmes pero que mantienen la regularidad del piso, no presentan gradas muy altas, y permiten elegir la longitud del paso. Terreno apto para caballerías. Campo a través por terrenos uniformes como landas, taiga y prados no muy inclinados.
3 Marcha por sendas escalonadas o terrenos irregulares	Marcha por sendas con gradas o escalones irregulares de distinto tamaño, altura, rugosidad e inclinación. Marcha fuera de senda por terrenos irregulares. Cruces de caos de piedras. Marcha por pedreras inestables.
4 Es preciso el uso de las manos para mantener el equilibrio	Tramos con pasos que requieren el uso de las manos hasta el I Sup.
5 Requiere pasos de escalada para la progresión	Pasos de escalada de II hasta el III+ de la escala UIAA. Existencia de elementos artificiales para la progresión por tracción (clavijas, cadenas...). La existencia de estos pasos obliga a una mención explícita en el apartado Dificultades técnicas específicas aún en el caso de que el tramo (y por tanto la excursión) fueran valorados 4.

 Información de Valoración: Cantidad de ESFUERZO		
Para el informado	Para el informante: criterios para la graduación	
1 Hasta una hora de marcha efectiva	Hasta 1 h de marcha (criterios MIDE)	Criterios MIDE para la cantidad de Esfuerzo. Cálculo de horas de marcha efectiva Para cada tramo 1. Calcular dos horarios: el horario resultante del desnivel y el horario resultante de la distancia horizontal. 2. Elegir el horario mayor y añadir la mitad del otro. 3. Redondear usando el sentido común y teniendo en cuenta detalles tales como cruces de ríos, tramos difíciles que requieren tiempo y esfuerzo pero no se avanza, pendientes muy favorables a la progresión, sendas estrechas pero rectas y lisas, etc. Criterios para el cálculo de horarios ▶ Desnivel: 400 metros/hora en subida y 600 m/h en bajada. ▶ Distancia horizontal: entre 5 y 3 km por hora según el piso del camino (carreteras y pistas 5 km/h; caminos de herradura, sendas lisas y prados 4 km/h; malas sendas, canchales y cauces de ríos 3 km/h)
2 De 1 a 3 horas de marcha efectiva	Más de 1 h y hasta 3 h de marcha (criterios MIDE)	
3 De 3 a 6 horas de marcha efectiva	Más de 3 h y hasta 6 h de marcha (criterios MIDE)	
4 De 6 a 10 horas de marcha efectiva	Más de 6 h y hasta 10 h de marcha (criterios MIDE)	
5 Más de 10 horas de marcha efectiva	Más de 10 h de marcha (criterios MIDE)	

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE GALEGO

Crterios a seguir para la **Información de Valoración**

Crterios de adición en los aspectos Severidad del Medio (▲) y de Cantidad de Esfuerzo Requerido (⌚)

Crterios que deben aplicarse:

- ▶ La severidad del medio se calcula con la aplicación de la lista de factores de riesgo: cada factor se cuenta una sola vez y su cómputo es 0 ó 1, independientemente de su probabilidad y presencia en mayor o menor parte de la excursión. La valoración de la severidad del medio se obtiene de la correspondencia entre la puntuación (de 1 a 5) y los intervalos de número de factores de las tablas.
- ▶ Las horas de marcha efectiva de una excursión es la suma del cálculo horario para cada uno de los diferentes tramos que la componen. La valoración del esfuerzo se obtiene de la correspondencia que muestran las tablas entre la puntuación (de 1 a 5) y los intervalos horarios (hasta 15 horas).

12

Crterios para el tratamiento de la heterogeneidad en la valoración de la Dificultad en el Desplazamiento (☞) y la Orientación en el Itinerario (🗺)

Premisa: La mayoría de las excursiones están compuestas por tramos que obtendrían distinta valoración en los aspectos "Desplazamiento" e "Itinerario"; sin embargo el usuario necesita una valoración para su excursión.

Crterios que deben aplicarse:

- ▶ Para cada aspecto se valorarán los distintos tramos. Un tramo es una parte de una excursión con la entidad suficiente para ser considerado una excursión en sí mismo o para que su inclusión o exclusión modifique la valoración de ese aspecto.
- ▶ La excursión se valorará en cada aspecto como el tramo de mayor puntuación.
- ▶ La valoración de un tramo debe ser la del terreno predominante en él, admitiendo pasos aislados de hasta un punto por encima de esta graduación. La mínima valoración que ha de asignarse a un tramo es un punto menor que su paso de grado máximo.
- ▶ En dificultad de Desplazamiento, un tramo que presente un paso de puntuación 4 (uso de las manos) en el que un error del excursionista pueda ocasionar su caída al vacío o deslizamiento por la pendiente, será valorado 4 (y por tanto la excursión también).

13

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

Dificultades técnicas específicas en la Información de Valoración

Son las motivadas por accidentes del terreno que dificultan el desplazamiento y que requieren técnicas de progresión aprendidas y/o equipamiento especializado. Son la progresión en nieve, la escalada algo difícil de tramos cortos y el descenso en rápel.

Se consideran en la versión 1.1 del MIDE:

Información de Valoración: Dificultades Técnicas Específicas		
		
Pasos de escalada	Rápel	Pendientes de nieve (muy probable o posible)
<p>Se colocará este símbolo a la derecha de la parrilla MIDE cuando la excursión comporte pasos de dificultad II o superior en la escala UIAA. Se graduará como el paso de mayor dificultad. La dificultad de desplazamiento habrá sido valorada 4 o 5.</p> <p style="text-align: right;">ejemplo: </p>	<p>Se colocará este símbolo a la derecha de la parrilla MIDE cuando la excursión comporte algún descenso en el que se considera aconsejable el rápel. Se indicará la longitud máxima en metros.</p> <p style="text-align: right;">ejemplo: </p>	<p>Se colocará este símbolo a la derecha de la parrilla MIDE cuando la excursión comporte, en las condiciones de referencia, pasos sobre pendientes de nieve. La parrilla discontinua indica posibilidad de nieve. Se graduará como el tramo de mayor pendiente, en grados.</p> <p style="text-align: right;">ejemplo: </p>
Si la excursión presenta estas dificultades específicas, deben reseñarse también en el apartado explícita, de modo que no deje duda sobre la naturaleza técnica del paso.		de "Información de Referencia" de forma

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE
GALEGO

ANEXO I - Resumen para incluir en publicaciones

MIDE (Método de Información De Excursiones)

MIDE es un sistema de comunicación entre excursionistas para valorar y expresar las exigencias técnicas y físicas de los recorridos. Su objetivo es unificar las apreciaciones sobre la dificultad de las excursiones para permitir a cada practicante una mejor elección.

 <p>Medio. Severidad del medio natural</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 El medio no está exento de riesgos 2 Hay más de un factor de riesgo 3 Hay varios factores de riesgo 4 Hay bastantes factores de riesgo 5 Hay muchos factores de riesgo 		
 <p>Itinerario. Dificultad de orientarse en el itinerario</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Caminos y cruces bien definidos 2 Sendas o señalización que indica la continuidad 3 Exige la identificación precisa de accidentes geográficos y de puntos cardinales 4 Exige técnicas de orientación y navegación fuera de traza 5 La navegación es interrumpida por obstáculos que hay que bordear 		
 <p>Desplazamiento. Dificultad en el desplazamiento</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Marcha por superficie lisa 2 Marcha por caminos de herradura 3 Marcha por sendas escalonadas o terrenos irregulares 4 Es preciso el uso de las manos para mantener el equilibrio 5 Requiere pasos de escalada para la progresión 		
 <p>Esfuerzo. Cantidad de esfuerzo necesario</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ol style="list-style-type: none"> 1 Hasta 1 h de marcha efectiva 2 Más de 1 h y hasta 3 h de marcha efectiva 3 Más de 3 h y hasta 6 h de marcha efectiva 4 Más de 6 h y hasta 10 h de marcha efectiva 5 Más de 10 h de marcha efectiva </td> <td style="vertical-align: top; padding-left: 10px;"> Calculado según criterios MIDE para un excursionista medio poco cargado </td> </tr> </table>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Hasta 1 h de marcha efectiva 2 Más de 1 h y hasta 3 h de marcha efectiva 3 Más de 3 h y hasta 6 h de marcha efectiva 4 Más de 6 h y hasta 10 h de marcha efectiva 5 Más de 10 h de marcha efectiva 	Calculado según criterios MIDE para un excursionista medio poco cargado
<ol style="list-style-type: none"> 1 Hasta 1 h de marcha efectiva 2 Más de 1 h y hasta 3 h de marcha efectiva 3 Más de 3 h y hasta 6 h de marcha efectiva 4 Más de 6 h y hasta 10 h de marcha efectiva 5 Más de 10 h de marcha efectiva 	Calculado según criterios MIDE para un excursionista medio poco cargado		

El MIDE está recomendado por la Federación Española de Deportes de Montaña y Escalada (FEDME), Federación Aragonesa de Montañismo (FAM), Protección Civil del Gobierno de Aragón y otras entidades.
Más información: www.euromide.info

Este documento está impreso en papel reciclado
Depósito Legal: Z-3814-2008
Diseño y maquetación: Equipo de Diseño PRAMES

FEDERACIÓN GALEGA DE MONTAÑISMO

G36630259

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

DEPORTE GALEGO

MIDE →

FEDME
FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE MONTAÑISMO Y ESCALADA

FGM
FEDERACIÓN ARAGONESA DE MONTAÑISMO

iberCaja
obra social y cultural

PROTECCIÓN CIVIL

GOBIERNO DE ARAGON
Departamento de Política Territorial, Justicia e Interior

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

ANEXO II. TÁBOA DE XEORREFERENCIACIÓN DO SENDEIRO.

XEORREFERENCIACIÓN DO SENDEIRO (en orde do sentido da marcha)

Nome do sendeiro: **Ruta do Xabriña**

Nº	Punto de Referencia	UTM 29 T (ETRS89)		Altitude (m.)	Distancia (Km.)		Actuacións / Mobiliario / Sinalización /Tipo de firme
		X	Y		Parcial	Acumulada	
1	Portocortiñas	550592	4672571	404	0	0	Panel Informativo. Poste alto con 2 frechas direccionais. Comezo de tramo de asfalto urbano.
2	Cruce de 3 camiños	550614	4672480	396	0,10	0,10	Sinalización horizontal.
3	Cruce de 3 camiños	550757	4672567	398	0,18	0,28	Fin tramo de asfalto urbano. Comezo de camiño carreteiro. Sinalización horizontal.
4	Fonte das Ánimas	550891	4672592	400	0,14	0,42	
5	Cruce 4 camiños	551008	4672555	425	0,24	0,66	Roza (75 m.) desde o punto 3 ao 5. Fin de camiño carreteiro. Colocación de 2 postes baixos (=, X) e sinalización horizontal. Comezo pista forestal.
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							

A cantidade de puntos de referencia, listándose por número.

Nome do punto de referencia

Coordenadas UTM (Datum ETRS89) indicando a coordenada X, Y e Altitude, coa aproximación do metro.

43

Distancia en Km, entre puntos de referencia e a acumulada entre eles.

Tipo de firme. Tipo de sinalización. Tipo de actuación necesaria para o seguimento do sendeiro.

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

ANEXO III. ACTUACIÓN EN TRACKS E WAYPOINTS.

Antes de entregar o ficheiro do Track/ Waypoints á FGM será necesario realizar uns axustes mínimos para homoxeneizar os datos e ofrecer os mesmos coa calidade requirida.

A adecuación para realizar será a seguinte e nesta orde:

- a) Deixar un único Track do percorrido do sendeiro no ficheiro deste, nunha soa sección e cunha orde temporal correcta.
- b) Limpar e/ou corrixir o trazado de erros de posición.
- c) Desviacións do Track: ocorre por fallos do GPS ou da persoa que o leva. Prodúcese tamén apelotonamentos de puntos por paradas. Hai que depurar as separacións excesivas (>2-3 m.) do Track e axustalos sobre a traza do camiño e nos puntos de inicio/fin de sendeiros circulares (deixar 2-3 m. de separación).
- d) Desviacións dos Waypoints: achegándoos á súa posición correcta sobre o Track.
- e) Homoxeneizar os datos de altitude nos puntos do Track mediante os datos de altitude de relevos cartográficos. Para iso, recoméndase importar os datos das altitudes mediante a cartografía do IGN MDT2 (Modelo Dixital do Terreo de 2 m. de paso de malla), coñecidos como DEM (Dixital Elevation Model). Toda a cartografía do IGN é de descarga gratuíta.
- f) O Track deberá posuír unha cadencia de 100-120 puntos por quilómetro aproximadamente, é dicir, que se deberá gravar un punto de Track cada 8 - 10 metros.
- g) Nomearase o ficheiro e o seu contido co nome do sendeiro, é dicir, que tanto o ficheiro de Track (ou Tracks se existisen variantes no sendeiro), como o ficheiro de Waypoints terán o nome do sendeiro. As derivacións gravaranse de ida e volta, incluíndoas no Track principal.
- h) Finalmente gardarase o ficheiro de Track (ou Tracks se existisen variantes) e o ficheiro de Waypoints nun mesmo ficheiro. O formato do ficheiro resultante será o GPX.
- i) O ficheiro GPX enviarase xunto ao EDS por correo electrónico á Vogalía de Sendeiros da FGM

**FEDERACIÓN GALEGA DE
MONTAÑISMO
G36630259**

Casa do Deporte. Rúa Fotógrafo Luis Ksado, n.º 17.
Oficina 10. 36209 Vigo. Teléfono 986 208 758
secretaria@fedgalmon.gal - fedgalmon.gal

**DEPORTE
GALEGO**

**ANEXO IV. TÁBOA DE COMUNICACIÓN DE TRAMOS DE ASFALTO
E PISTAS AGRÍCOLAS OU FORESTAIS.**

A modo de exemplo a táboa de comunicación de tramos de asfalto ou pistas agrícolas ou forestais é como segue:

Táboa de comunicación de tramos de asfalto e pistas agrícolas ou forestais.

Nome do lugar/poboación	Tipo de vía	Ancho da plataforma (m.)	WPT inicial	WPT final	Lonxitude do tramo (Km.)
A Aldeña	CU	2,5	1	2	0,83
O Feal	CV	4	2	3	0,18
A Lameira	PA/F	4,0	3	4	0,64
As Caldas	C	5	5	6	0,28
As Hortas	S	1	7	8	0,68

S: Senda/Sendeiro
CU: Camiño Urbano
CV: Camiño Veciñal
PA/F: Pista Agrícola ou Forestal
E: Estrada